lo nunci
FUNDAT L'ANY 1979
BUTLLETÍ DEL CENTRE D'AMICS DE REUS
Any XL - 3r trimestre de 2019 - Núm. 156

2a JORNADA DE PORTES OBERTES

lo nunci
FUNDAT L'ANY 1979
BUTLLETÍ DEL CENTRE D'AMICS DE REUS
Any XL - 3r trimestre de 2019 - Núm. 156

Edita:
centre d'AMICS de REUS

Raval Robuster, 36 - Casa Fortuny
43204 **REUS** - Telèfon 977 754 826
www.centredamicsdereus.cat

Direcció:
Joan M. Mallafrè Anguera

Coordinació:
Josep M. Càmara, Joan Ciurana, Xavier Guarque i Amadeu Martí

Correcció:
M. Dolors Vallverdú Torrents

Maquetació i impressió:
QuatreC, impremta digital

D.L. T-66-80

PREU 2 €

L'equip de redacció no es fa responsable de les opinions emeses pels seus col·laboradors, fixos o eventuals. No es mantindrà corres-pondència amb els seus col·laboradors ni es tornaran les cartes. Les col·laboracions per la seva publicació aniran signades (si bé podran sortir amb pseudònim) i identificades amb el nom i domicili. Podrà reproduir-se qualsevol text, sempre que es mencioni el nom de la revista.

Amb la col·laboració de:

AJUNTAMENT DE REUS
Regidoria de Cultura i Joventut

Diputació Tarragona

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

CENTRE D'AMICS DE REUS
està adherit a la
Federació d'Ateneus de Catalunya

SUMARI

- EL COR DE FORTUNY, TRASLLADAT A LLOC SEGUR (1936) **3-6**
- PETITES, PERO TRANSCENDENTALS, REVOLUCIONS **7-8**
- ASSOCIACIÓ DE COL·LECCIONISTES COL·LECTORS CLUB **9-11**
- JORNADA DE PORTES OBERTES . **12-15**
- AVELINA BRIANSÓ DE HEREDIA . **16-21**
- ACTIVITATS **24-25**
- RECEPTA **26**
- ENTRETENIMENT **27**

Fotos portada: Diversos moments de la Jornada de Portes Obertes.

Editorial

Hem arribat al tercer trimestre de l'any, el que va entre les nostres dues festes majors, Sant Pere i la Mare de Déu de Misericòrdia. Temps d'estiueig i en conseqüència la de menys activitat al Centre, si més no fins a enguany, l'any proper ja en parlarem.

No vull passar per alt que el passat mes de maig ens va deixar la Sra. Avelina Briansó de Heredia, directora fins quan va poder, i fundadora del Grup de Declamació del Centre d'Amics de Reus i Més Amiga de Reus l'any 2010. En aquest número hi trobareu un extens article sobre la seva vida i obra, així com una mostra de la seva poesia.

Un altre nova aliança, amb l'Associació de Col·leccionistes "Col·lectors Club", on al nostre Centre serà un lloc de trobada i promoció, d'aquesta gran afició. Aquesta primera trobada va coincidir amb la SEGONA JORNADA DE PORTES OBERTES, que com la primera va ser un gran èxit. Va comptar amb la col·laboració de totes les seccions del Centre: Grup d'aficionats als vehicles d'època, Agrupació Reusenca de Futbol Botons, que en aquesta data celebra el torneig de Misericòrdia, patrocinat per l'Excel·lentíssim Ajuntament de Reus, Grup de fotografia Fotocat, Associació de Dones Ganxetes, i vam tancar l'acte amb tres magnífiques actuacions a la sala d'actes: El nostre grup de teatre L'Albada, el Grup de Declamació i Cor Mestral. Durant la tarda vam rebre més de dues-centes visites que els hi vam mostrar les nostres dependències, especialment l'alcova de Marià Fortuny i l'exposició de Galls.

Per acabar la part més important. El mes de setembre vam signar el finançament per les obres aprovades a l'última Assemblea, i ja està pràcticament enllestit els nous lavabos. En el trimestre vinent podrem ampliar informació. Qui tingui curiositat per veure com avancen, amb tot el goig l'hi ensenyarem.

Joan M. Mallafrè i Anguera
President

El cor de Fortuny, traslladat a lloc segur (1936)

Ja fa uns quants anys, l'aleshores arxiver municipal Ezequiel Gort, bon coneixedor del meu interès sobre la protecció del patrimoni cultural a les nostres contrades durant la guerra Civil,[1] em va informar sobre l'existència d'un document –conservat a l'Arxiu Municipal de Reus– que donava compte d'una mesura institucional de protecció de l'urna en què es guardaven i encara es guarden –a la prioral de Sant Pere– les restes del cor del pintor Fortuny.

Marià Fortuny Marsal havia disposat testamentàriament que –després de morir– li fos extret el cor per a cedir-lo a la seva ciutat natal

Com ja sabeu, Marià Fortuny Marsal (Reus, 1838 - Roma, 1874) havia disposat testamentàriament que –després de morir– li fos extret el cor per a cedir-lo a la seva ciutat natal, una voluntat que fou portada a terme l'any 1876, amb el seu dipòsit en un cenotafi situat a la capella de la Marquesa de la prioral reusenca. El cronista local Francesc Gras i Elias, trenta anys després d'aquell trasllat, resumí d'aquesta manera la cerimònia institucional realitzada:

"En 1.º de Diciembre de 1876, salió el Ayuntamiento de las Casas Consistoriales y presidido de una banda de música que ejecutaba una marcha fúnebre, y acompañado de varios individuos, dirigióse á la parroquia de San Pedro, á depositar el corazón de Mariano Fortuny, que iba encerrado en una caja de plata llevada por el Archivero municipal D. Andrés de Bofarull y de Brocá, llevando á los lados los deudos del ilustre finado. Una vez en el templo otorgóse la correspondiente escritura, y colocado el corazón en una caja de porcelana fué depositado como preciosa reliquia en un artístico sarcófago, debido á otro artista reusense Juan Roig, en la capilla del Sacramento, en un hueco abierto en el muro lateral izquierdo del altar mayor, á metro y medio del suelo".[2]

A la làpida de marbre que cobreix el nínxol, esculpida per Joan Roig i Solé (compatrici i bon amic de Fortuny),[3] hi podem llegir aquella frase tan coneguda pels reusencs: "Dio el alma al cielo, su fama al mundo, el corazón a su patria".

No cal dir que durant els primers mesos de la guerra Civil, arran de la revolució provocada per la rebel·lió militar i feixista, es van destruir o malmetre molts edificis i objectes de caràcter religiós, molt especialment del culte catòlic. La prioral de Sant Pere, de la qual es van perdre o malmetre diversos elements de caràcter artístic o històric, va esdevenir molt aviat el primer mercat municipal cobert de Reus. El retaule major, però, va poder ser desmuntat i salvat de la destrucció iconoclasta de 1936 i fou degudament traslladat al Museu de la ciutat. Per desgràcia, moltes de les peces d'aquest retaule, que havien salvat les autoritats republicanes, van ser destruïdes l'any 1938 per les bombes explosives i incendiàries llançades sobre la capital del Baix Camp

El cor de Fortuny, traslladat a lloc segur (1936)

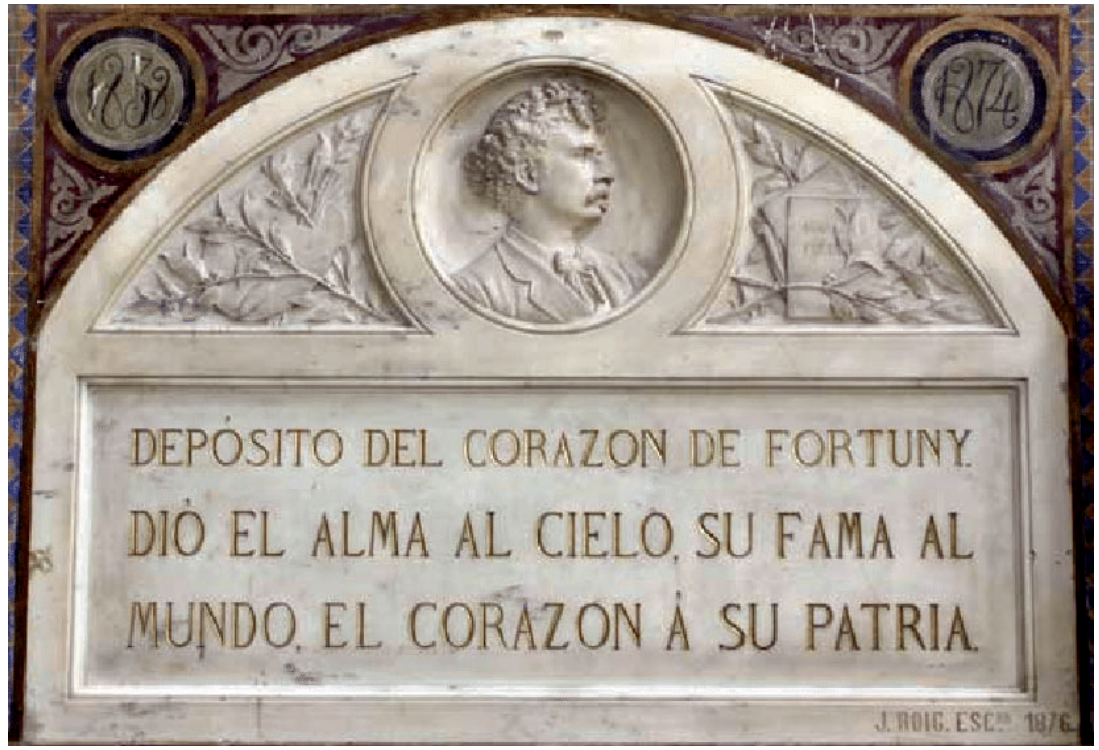

Làpida que protegeix l'urna en què es guarden les restes del cor de Fortuny, a la prioral de Reus.

per l'aviació italiana al servei de Franco, quan romanien guardades als magatzems del Museu, aleshores instal·lat a l'antic i bell casal de la família Gay-Borràs, a l'avinguda de Prat de la Riba. Aquell edifici –de gran valor patrimonial– fou totalment malmès per les bombes feixistes llençades el 24 de gener i el 31 de juliol de 1938, que també afectaren parcialment o destruïren definitivament diversos béns artístics, històrics i arqueològics que allí hom havia concentrat.[4]

El document que ara ens interessa és un ofici, mecanoscrit en una quartilla amb la corresponent capçalera administrativa impresa, que fou signat pel regidor de Finances de l'Ajuntament de Reus, Àngel Pallejà Vall (Porrera, 1890 - Reus, 1976). Segons Josep Olesti Trilles, Pallejà va ser en la seva joventut, i entre altres coses, un "lliutador en defensa de les classes populars" i va formar part, el 1936, del Comitè Antifeixista de Reus, dintre del qual "actuà amb bon criteri i evità alguns desgavells".[5]

L'ofici és adreçat a l'aleshores arquitecte municipal, Josep Simó Bofarull (Reus, 1889 - Barcelona, 1996), i conté aquest missatge: "Serviu-vos posar-vos d'acord amb el Dr. Vilaseca i En Pere Rius per tal

El cor de Fortuny, traslladat a lloc segur (1936)

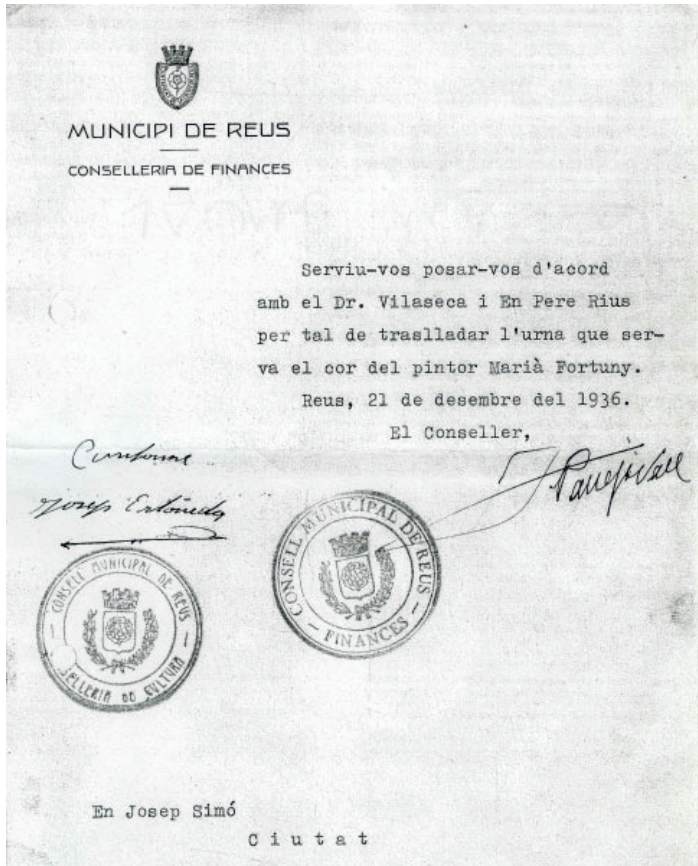

MUNICIPI DE REUS

CONSELLERIA DE FINANCES

Serviu-vos posar-vos d'acord amb el Dr. Vilaseca i En Pere Rius per tal de traslladar l'urna que serva el cor del pintor Marià Fortuny.

Reus, 21 de desembre del 1936.

El Conseller,

Conforme

Josep Ortoneda

CONSELL MUNICIPAL DE REUS – FINANCES

CONSELL MUNICIPAL DE REUS – CONSELLERIA DE CULTURA

En Josep Simó

Ciutat

Ofici del regidor de Finances de l'Ajuntament de Reus, referent al traslladat de l'urna (Arxiu Municipal de Reus).

de traslladar l'urna que serva el cor del pintor Marià Fortuny. / Reus, 21 de desembre del 1936. / El Conseller, / Pallejà Vall".

Josep Simó, que també era el cap local de Defensa Passiva, havia estat anteriorment regidor (1915) i alcalde (1919) de Reus i, durant la guerra Civil, va col•laborar molt activament en la salvaguarda patrimonial de la ciutat, ensems amb el director del Museu Municipal, Salvador Vilaseca Anguera (Reus, 1896-1975), i el conservador del mateix Museu, Pere Rius Gatell (Reus, 1898-1973).

Cal dir que al marge de l'escrit signat per Pallejà hi ha un "Conforme" manuscrit, signat pel regidor de Cultura, Josep Ortoneda (no tinc a mà les dates de naixement i de mort), i que el document compta amb l'empremta dels segells de les regidories de Finances i de Cultura (lligall "Comunicats rebuts, 1930-1943"). En aquest cas, l'ofici va tenir els efectes proposats i el cor de Fortuny fou traslladat a lloc segur. Després de la guerra, és clar, l'urna fou novament dipositada a la prioral.

Jaume Massó Carballido
Arqueòleg i historiador

1 Vegeu, per exemple, J. Massó, Patrimoni en perill. Notes sobre la salvaguarda dels béns culturals durant la guerra Civil i la postguerra (1936-1948), Reus: Edicions del Centre de Lectura, 2004.

2 F. Gras i Elias, Historia de la ciudad de Reus desde su fundación hasta nuestros días, Tarragona: Imprenta de F. Arís é Hijo, 1906, p. 408.

3 Vegeu J. Massó, "Notes sobre l'escultor Joan Roig i Solé (Reus, 1835 - Barcelona, 1918)", Lo Nunci (Reus), núm. 151, 2n trimestre de 2018, p. 24-27.

4 J. Massó, «El Museu de Reus, bombardejat (1938)», Informatiu Museus (Reus), època III, núm. 39, febrer de 2008, p. 23-25.

5 J. Olesti, Diccionari biogràfic de reusencs, Reus: Ajuntament, 1992, volum segon, p. 507.

Petites, pero transcendentals, revolucions

Estem davant d'un determinat model d'entendre el món i la política, i la relació de la ciutadania amb els seus representants polítics. Un model que ens ha permès arribar a l'actual estatus de què gaudim, que si bé podria ser millor, no hauríem obtingut mai si s'haguessin de seguir aplicant les lleis vigents a cada moment.

Les demandes socials sovint poden sobrepassar els marcs competencials vigents, i estirar els drets i llibertats més enllà del que està escrit. El deure dels polítics és interpretar i utilitzar l'art de la política per canalitzar i encabir les diferents reivindicacions. Vaja, fer política.

A part de la llarga llista dels grans invents científics i tecnològics que han capgirat, o capgiren, la manera de viure dels humans, la història de la humanitat, especialment pel nostre coneixement, la del segle XX, s'han produït "petites" revolucions que han canviat, i en definitiva van canviant, la manera d'avançar, i superar si cal, determinades posicions classificades com intocables i inviolables.

Com, una vegada arribada l'edat que algú va determinar per a complir els "deures" militars, un grapat de nois, conscients del que els podia passar, es van enfrontar, van fer insubmissió, i "la mili" va deixar de ser obligatòria per a tots els homes.

O la implantació de la minifalda, per Mary Quant, als anys seixanta, que va trencar amb la que ja era molt avançada faldilla per damunt del genoll.

O l'equiparació dels drets civils entre blancs i negres perquè uns activistes ho van guanyar.

O la protesta enèrgica d'unes dones, en molts casos posant en perill la mateixa vida, el 1848 feia possible el fet de poder votar, com poder tenir béns propis, accedir als estudis superiors o obtenir la custòdia dels fills en cas de divorci. L'estat nord-americà de Wyoming va ser el primer a aprovar el "sufragi universal" que permetia votar a les dones blanques.

Tanmateix hi ha canvis d'hàbits no demanats explícitament, als que ens hem de sotmetre per uns determinats acords polítics

Això vol dir que, encara que a molts ens costi o tinguem mandra en sortir del que és habitual, en cas d'anar més enllà, en cas de ser contestataris, crítics, tots hauríem de reconèixer i acceptar la normalitat i la necessitat de remoure les aigües de tant en tant per evitar que es podreixin i facin pudor, per molt que en un primer moment ens sembli que en intentar-ho, tremola el terra sota els nostres peus.

Tanmateix hi ha canvis d'hàbits no demanats explícitament, als que ens hem de sotmetre per uns determinats acords polítics que deuen obeir a uns interessos estatals però que finalment qui en pateix els maldecaps i greuges del canvi és la ciutadania. En una paraula, la cessió de part

Petites, pero transcendentals, revolucions

de la sobirania nacional, la moneda pròpia, en favor de l'euro.

En realitat, tot són legalitats, normalitats, hàbits, fins al moment en què d'altres hàbits finalment adquireixen la normalitat, i sense adonar-se', ja són legals.

El que no passaria d'un canvi de denominació, sense trencar amb res, podria ser el proper concepte "Camp de Tarragona", amb la seva mutació "Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre" que, pel fet de voler substituir, més que res de cara a una hipotètica nova realitat, el de "província" s'ha de passar per damunt -accidentalment o a plena consciència- el neutre i senzill "comarques tarragonines"¿. Aquest dóna sentit de lloc, natural, mentre que l'altre marca propietat, que sempre pot ser mal interpretable.

"Camp de Tarragona" és una definició que determina el Pla Territorial General de Catalunya, aprovat per la Llei 1/1995, del 16 de març.

En aquest cas, una propietat que precisament es rebutjava en crear "la Comuna del Camp", en contra de l'Arquebisbe Rodrigo de Tello per voler fer pagar 2/5 de la reconstrucció de les Muralles de Tarragona a tots els pobles del Camp (Tarragonès, Alt Camp i Baix Camp).

"Camp de Tarragona" és una definició que determina el Pla Territorial General de Catalunya, aprovat per la Llei 1/1995, del 16 de març.

Segons la Viquipèdia que, fins que no se'm demostri el contrari, em mereix tot el crèdit, la denominació "Camp de Tarragona" és una pervivència del llatí "territorium tarraconensis", que en l'època romana designava el territori sota influència directa de Tàrraco, i no de cap altre "civitates".

O el reiterat intent, per sort dels ganxets sense l'èxit de l'anterior, de canvi de nom de l'Aeroport, pel que es varen proposar insistentment tot un seguit de creatius complements per substituir "de Reus".

O, el que també es podria encabir en aquests darrers exemples, podrien ser els arxius parroquials de la Prioral "traspassats" una nit d'estiu a l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona. Per un costat es podria veure com un greuge sentimental, però, també es podria acceptar el canvi per mantenir-ne un accés digitalitzat, en millors condicions.

Xavier Guarque Morelló

Associació de Col·leccionistes Col·lectors Club

El dia 28 de Setembre durant la jornada de portes obertes del Centre d'Amics de Reus, i gràcies a la recent col·laboració entre el Centre i l'Associació de Col·leccionistes Col·lectors Club, també vàrem poder gaudir de la 5a Col.lect-Con Tardor 2019.

La 5a Trobada Col.lect-Con va estar composta per diferents activitats. Durant tota la jornada els assistents van poder gaudir de l'exposició "Reus també es col·lecciona" en la que es varen exposar diversos objectes representatius d'entitats i empresses de la nostra ciutat, com ara una col·lecció dels bitllets que es van emetre l'any 1937 pel Consell Municipal de Reus, diversos documents del Banc de Reus, etiquetes de diverses empresses conserveres de Reus i de Vermuts de producció reusenca, i molts altres objectes de diverses èpoques relacionats amb la nostra ciutat, objectes aportats per diversos membres de l'Associació Col·lectors Club. També vam tenir exposada una motocicleta Reddis cedida per un dels membres del Grup d'Aficionats als Vehicles d'Època (G.A.V.E.), que també tenen la seu a la nostra entitat.

Durant el matí també va tenir lloc la trobada d'intercanvi de col·leccionables

Associació de Col·leccionistes Col·lectors Club

on els assistents van poder intercanviar diversos objectes, com ara plaques de cava, sobres de sucre, punts de llibre, calendaris de butxaca i molts altres més, a la trobada d'intercanvi també varen assistir representants d'altres associacions de col·leccionisme d'arreu de Catalunya, com l'Associació El Troc de Barcelona i l'Associació de Col·leccionistes de Plaques de Cava de Bagà. Al final de la trobada d'intercanvi també es van sortejar entre els assistents alguns objectes cedits per algunes entitats col·laboradores com ara les llibreries de Reus Araceli, Galatea i Gaudí.

La junta de Col·lectors Club volem agrair la bona acollida que hem tingut per part del Centre d'Amics de Reus i esperem seguir col·laborant en l'organització de més esdeveniments i activitats relacionades amb el món del col·leccionisme.

Associació de Col·leccionistes Col·lectors Club

Jornada de portes obertes

Per segon any consecutiu, la nostra entitat va celebrar la Jornada de Portes Obertes dins dels actes programats amb motiu de les festes de la Mare de Déu de Misericòrdia, que organitza l'ajuntament de Reus.

I per segon any consecutiu van visitar les instal·lacions del Centre una munió de gent interessada a conèixer allà on va néixer el pintor Marià Fortuny, la casa de "La Boella" i que com va passar en l'edició de l'any anterior van quedar gratament sorpresos de les instal·lacions on fa gairebé quaranta anys són propietat del Centre d'Amics de Reus.

La jornada d'enguany però van començar ja al matí, on els amics dels Col·lectors Club van realitzar la 5a Trobada Col. lect-Con, i que també va ajudar a donar a conèixer una mica més el Centre a tot

un seguit de persones, que com molt bé deien desconeixien, encara que fos per diferents motius, l'existència del Centre, el desenvolupament d'aquesta activitat la trobareu en unes altres pàgines d'aquesta revista.

A la tarda, a partir de 2/4 de 5 van començar l'activitat de la tarda on es va realitzar les visites guiades a les diferents estances de l'entitat, entre les quals la "cambra de Marià Fortuny", l'exposició dels primers dibuixos del Pintor Marià Fortuny, l'exposició de la "sala de Galls", amb més de 700 galls de diferents tipus i mides, els tallers de pintura, treballs manuals, les dependències del Grup d'Aficionats als vehicles d'època, etc.

A les 5 a les instal·lacions de l'Associació Reusenca de Futbol Botons, es va celebrar el tradicional "Trofeu de Misericòrdia de Futbol Botons" amb una molt bona participació de botonaires de la casa, també es va disposar d'un camp amb botons per qui volia practicar i si volien iniciar-se en aquest joc tan típicament de Reus.

El guanyador del trofeu va ser el **Nottingham**, Jordi Ribés, que va imposar-se a la final a l'**Ajax Reus**, Joan Canela. Jugadors d'ARFB. Una de les entitats

Jornada de portes obertes

adherides al Centre, l'Associació de Dones Ganxetes, va atendre a totes aquelles persones que es van interessar per la tasca que fa aquesta associació. Ho van fer a la sala d'actes de l'entitat a partir de 2/4 de 6 de la tarda, una mica més tard tingué lloc una projecció de diferents fotografies, també a la sala d'actes, a càrrec del col·lectiu de fotografia del Centre d'Amics de Reus, també informaven de la seva tasca a totes aquelles persones que s'hi van apropar.

Eren 3/4 de 7 de la tarda quan el president del Centre d'Amics de Reus, el Sr. Joan M Mallafrè i Anguera, va agafar el micròfon per dirigir unes paraules a les persones que es trobaven a la sala d'actes per donar-los-hi la benvinguda a aquesta 2a Jornada de portes obertes i que servien per a donar pas a diferents actuacions per part de grups del Centre.

Els primers a fer-ho van ser els components del grup de teatre "L'albada" que van interpretar un fragment de l'obra de teatre que estaven a punt d'estrenar i que té el títol de "Les delícies de la llar", sota la direcció com sempre d'Isabel González.

Tot seguit van ser els del Grup de Declamació del Centre els encarregats d'ocupar l'empostissat de la sala d'actes per anar recitant tot un seguit de poemes i/o poesies escollides per a l'ocasió. El grup està dirigit per la Francina Baldrís.

Van cloure aquesta jornada una altra de les entitats adherides al Centre, el Cor Mestral, que dirigits per la Sra. Núria Francino, van interpretar tot un seguit de temes, que igual que havia passat amb els grups anteriors, va ser seguit amb molta

Jornada de portes obertes

Enlaç directe per escoltar un moment del concert

atenció pel nombrós públic que hi assistia.

D'aquesta manera posàvem punt final a una jornada que de ben segur veurà la seva tercera edició, per tal de seguir apropant el Centre a la ciutat de Reus.

Les fotografies que es poden veure són de l'edició d'enguany.

Activitats

Jornada de portes obertes

Avelina Briansó de Heredia

A finals del passat mes de maig, ens va deixal la Sra. Avelina Briansó, sòcia del Centre i nomenada "Més Amic de Reus 2010" i membre fundadora del Grup de Declamació del Centre d'Amics de Reus, persona molt lligada al tarannà quotidià del Centre, és per això que en aquesta edició de "Lo Nunci" la volem recordar i ho fem amb el discurs que va pronunciar el president del Centre, el Sr. Mallafrè, aquell dia (18 de juny):

Avelina Briansó de Heredia, és hereva d'una ascendència il·lustre, tant per via materna, el llinatge de Heredia provinent de Graus, de la noblesa de la Corona d'Aragó, d'on segurament ella ha rebut aquesta saviesa innata i el bon gust per la literatura i per les belles arts. La via paterna li ha deixat en el cor i la ment, l'heroïcitat d'estimar i de saber entendre la pluralitat de la persona humana, perquè l'Avelina és néta del gran psiquiatre, el Dr. Briansó fundador de l'Institut Pere Mata, universalment conegut com una de les més grans institucions de les Ciències Mèdiques i Humanístiques, també el seu pare, eminent metge psiquiatre en va ser el director i, com tantes personalitats de la nostra terra, va patir les conseqüències d'un temps. Per sort, avui, tenim l'estimada Avelina i amb ella, la ciutat ha recuperat uns valors que haurien anat a la deriva sense la seva gran capacitat i la seva constant dedicació. L'Avelina va topar amb l'època més funesta de la història del segle XX, la guerra civil i la llarguíssima postguerra, aquest període de la privà de poder cursar la carrera que ella hauria volgut a Barcelona ja que això pressuposava un esforç econòmic inassumible a casa seva. Va fer la carrera de magisteri a l'Escola Normal de Tarragona. Mentre estava estudiant Magisteri li van dir que si volia podia anar al Teatro Nacional a Madrid, a què va renunciar, per no deixar la família que la necessitava. Va ser llavors que va assistir a les classes de declamació de Marta Grau, professora de l'Institut del Teatre de Barcelona, un dia a la setmana.

Avelina Briansó de Heredia

Durant la postguerra va treballar al consultori residència que el seu pare havia obert a la masia del Sr. Lluís Quer, al Barri Fortuny.

Va exercir com a mestra a l'Escola Al· leluia i al Col·legi Mare Molas.

El seu guiatge ha estat d'un humanisme insòlit en la formació dels infants, sobretot en saber-los infondre el gust per la poesia

El seu guiatge ha estat d'un humanisme insòlit en la formació dels infants, sobretot en saber-los infondre el gust per la poesia en l'art de la declamació i de la perfecta articulació en la lectura. Una prova n'és el magnífic certamen literari amb motiu del X aniversari de la beatificació de la Mare Molas que es va fer en el Col·legi de la Consolació, on nenes, de diversos cursos, declamaren poemes d'autors insignes, per acabar en l'homenatge a la santa de Reus.

Més endavant dirigí l'Aula de Declamació del Centre de Lectura, per on han passat tants noms que avui enalteixen el món de la nostra cultura, actors de teatre, locutors de ràdio, presentadors de TV, etc.

Ella ha estat la seva ànima i el seu impuls vocacional.

La vida teatral del Fortuny és plena del seu nom: Com per exemple, interpretació en "Madre Alegría", en benefici de les Germanetes dels pobres, "En Flandes se ha puesto el sol", "Teresa de Jesús", "Los intereses creados" , "Herida de muerte", així com Festivals de primavera.

L'Entitat local on el seu nom ha deixat petja és el Centre d'Amics de Reus, que el passat mes de novembre, ja li va retre homenatge pels seus 90 anys, amb un extens repertori de recitals i de lectures.

En totes les vessants de la seva vida ha estat un exemple, com a mestra, des de saber despertar en el cor dels nens les qualitats que eleven l'ésser humà. En les arts escèniques, saber transmetre el fons de cada personatge, fent seus els pensaments i els sentiments dels personatges, donant vida a l'obra de cada autor que ella ha sabut penetrar i estimar-la fins al punt de fondre's en la personalitat dels creadors, i això no hagués estat possible si en l'ànima de l'Avelina no hi bategués un sisè sentit de percepció i de connexió accessible només als escollits. El nostre Centre d'Amics de Reus ha tingut la sort d'ella, en el Grup de Declamació del qual n'és la directora, i que contribueix al creixent prestigi de l'entitat i, en conseqüència, de la nostra ciutat.

Avui malgrat la teva innata humilitat, amb què guardes la teva grandesa, rep aquest homenatge que t'ofereixen de tot cor i amb tot el reconeixement i admiració, els teus conciutadans i amics:

Avelina Briansó de Heredia

La resposta de la Sra. Avelina Briansó, al nomenament de "Més Amic de Reus 2010" va ser la que transrcibim a continuació

"Quan encara no havia tingut temps d'asserenar el cor per la festa del meu aniversari que, mai agrairé prou les atencions i delicadeses que em van dispensar, em trobo amb la sorpresa de què m'ofereixen el guardó del més amic de Reus, que cada any el concedeixen a una persona que hagi donat proves del seu amor a la seva ciutat.

Vaig quedar tan sorpresa que quasi no sabia què havia de dir.

Fa molts anys que sóc sòcia del Centre d'Amics de Reus, però quan vaig jubilarme és quan em vaig poder dedicar a més activitats.

Jo no sé si sóc la més amiga de Reus; però sí és veritat que l'estimo. He nascut a la part alta de Reus, a la casa que fa fer el meu avi Emili Briansó, a l'Institut Pere Mata, quan va fundar el sanatori, somni de la seva vida, en bé i dedicació plena als malalts.

Sóc filla del Baix Camp i porto dintre el cor la terra, el vent i el sol. Tota la meva infància l'he passat allí. Vaig ser molt feliç; em van ensenyar els avis i els pares a respectar les persones i gaudir de les coses bones i boniques, i quan em preguntaven com és Reus, m'ha complagut poder dir que sóc una Reusenca de cor que sempre ha desitjat que la seva terra fos respectada i valorada.

Aquesta llum de la Mediterrània dóna un caire especial als que en som nats i ens enriqueix per a poder disfrutar la naturalesa amb ulls sensibles i penetrants. Molts artistes han deixat ses petjades. La bellesa que ofrena la natura es fa viva i s'escapa del nostre cor buscant camins i formes noves per poder-les oferir a tothom.

El temps anava passat i, jo, amb un ambient tan bo anava creixent i em feia gran. Havia après de llegir amb el Sr. Sebastià Torroja, Mestre en Gai Saber, que escrivia versos i jo me'ls aprenia de memòria i els anava recitant…

Va arribar el temps d'anar a l'Institut de segona ensenyança per a fer el Batxillerat, tenia 9 anys i estava molt contenta a la vegada que sentia molta curiositat per l'ambient tan canviat. Recordo, amb molta emoció, el claustre dels franciscans que era tan bonic, i les passejades que féiem mentre esperàvem entrar a

Avelina Briansó de Heredia

classe. Teníem uns catedràtics excel·lents que ens anaven instruint amb molt d'interès i profunditat i els companys també eren molt bons amics. Tots anàvem exterioritzant les preferències i les assignatures que ens agradaven més. Jo vaig sentir un atractiu molt especial per la literatura: la interpretació i la poesia. Seguíem el curs amb interès i responsabilitat.

Un dematí, a l'entrar a classe, el professor Sr. Juan Fayos ens va dir; "avui estudiarem unes obres de Lope de Vega i les prepararem per a poder-les representar, però voldria que recordéssiu sempre que: l'estudi d'una obra de qualsevol autor ben preparada és millor que el curs de literatura d'un d'aquests manuals plens de noms i dates o judicis crítics". El professor va anar formant un grup d'alumnes i va fer un elenc teatral, i, amb molta alegria i molt treball, vam arribar a la representació de Los Tellos de Meneses, de Lope, i El Trovador, de García Gutiérrez.

Als 25 anys després ens vam reunir tots els companys de curs juntament amb professors per recordar aquells temps tan bonics i entranyables. El nostre professor de literatura, Sr. Fayos, no va poder assistir, però ens va enviar una carta per tots els companys, que em plau llegir:

"Alumnos queridos de mi promoción:

En realidad estoy aquí con todo mi afecto y os recuerdo como érais, los pequeños héroes de aquellas gestas literarias del 34-35-36 que fueron el orgullo de vuestras casas y el honor de vuestro instituto.

Era el Tricentenario de Lope y pusísteis el nombre de Reus y de vuestro instituto a la altura de los más exímios centros de la cultura y de las letras, y, en el mármol mural del Instituto, quedó el eco de aquella gesta, signo de vuestra valía.

Mis compañeros y amigos me dijeron: Ha puesto muy alto el nombre del Instituto de

Reus. Han sido ellos respondí: "vosotros los pequeños héroes lo hicisteis conmigo". Cumplid vuestro deber, a veces es difícil, pero siempre deja una satisfacción inigualable.

Vuestro siempre; J. Fayos."

Gracias profesor.

Ja més endavant, i, per tal d'afermar la meva vocació en les arts escèniques, vaig assistir a les classes de declamació de Marta Grau, professora de l'Institut del teatre, així que, durant un temps, anava cada dijous a Barcelona. El resultat d'aquest important aprenentatge fou la

Avelina Briansó de Heredia

seguretat en mi mateixa, ànim i una força insospitada. Marta Grau marcà decisivament la meva entrada en aquest món tan bell i tan humà de la interpretació.

Des de les classes de declamació que he impartit recordo amb emoció l'època de plena efervescència, quan tothom hi volia prendre part per aprendre l'art de la interpretació i de parlar en públic, base de l'oratòria. I em plau poder recordar amb molt d'apreci aquells nois i noies que tenien molt bones qualitats, tant com a rapsodes o com actors teatrals i molts dels quals s'hant obert un camí brillant en aquests camps.

La resta tot va lligat, la vida i l'art, són la mateixa cosa: amor, l'amor als meus, a casa, als meus de la meva ciutat i les seves coses, fins l'extensió d'aquest amor a una dimensió universal.

Com el Sr. President ha explicat amb tanta generositat, el temps en què vam van actuar al Centre de Lectura i al Centre d'Amics de Reus, i, per no fer-me pesada, solament recordarè que aquests anys, han estat meravellosos,tant per a mi com per tots els meus companys, tan entusiastes.

Del nostre Centre d'Amics voldria dir tantes coses que totes em semblen poques. El grup de declamació i d'interpretació de la nostra entitat estem disposats i entusiasmats per seguir preparant aquestes vetllades poètiques que tan bona acollida tenen per aquest públic, tan correcte, tan educat i tant amant i que nosaltres estimem i considerem molt.

Moltes gràcies per l'atenció que han tingut en escoltar-me, moltíssimes gràcies.

Per finalitzar l'acte voldria dedicar-los una cançó popular, molt bonica, que diu així:

"L'amor i la poesia
seran reis per sempre més
val més un punt d'alegria
que una torre de diners".

Recentment, familiars directes de la Sra. Avelina Briansó, ens han fet arribar al Centre d'Amics de Reus tot un seguit de poemes escrits per a ella.

El meu silenci
es fa pregària
quan penso en Vos
Oh bon Jesús!
Amic i Pare
guia inefable
Camí de vida i veritat.
Font d'aigua viva
Que a mans vessades
em manifestes la Caritat.
Amic que escoltes,
i m'acompanyes
Pare que abraces
la meva pobra humanitat
i em reconfortes,
i em perdones,
tantes mancances i pecats.
I em fas ser humil
i generosa envers els febles i malats.
L'anhel que sento
amb molta força
és gràcia teva
de ta bondat,

Avelina Briansó de Heredia

i em fa ser forta
per demanar-te
que tu m'acullis
quan sigui l'hora
del meu traspàs
al costat de Maria,
la dolça Mare,
a la casa del Pare
jo una miqueta pugui reposar.

Aquest Sant Crist,
penyora dels meus avis,
que jo guardo i estimo amb tant amor
és el meu confident quan faig pregària
i Ell és qui m ‹inspira oració.
Més quan veig el seu cos assadollat d'afrentes,
les mans i els peus clavats en un tauló
sento un dolor tan gran t una impotència
que les llàgrimes m'ennuvolen la visió,
quan recordo el cor obert per una llança
i l'aigua i la sang ves ales abundors
entenc millor el seu Diví missatge
d'immensa Caritat i veritable Amor.

Si ets Tu, Jesús
qui has confortat mes penes
Com no tinc d' estimar-te
amb tot el cor¿
El teu camí m'ha conduït la vida
i esperança m'ha omplert de goig
Caminet ple de flors
també d' espines
mes tu l'has caminat al meu costat
fes-me Jesús que servi tan dolça companyia
i creixi més i més en caritat.

Seguint el teu camí
he trobat, bon Jesús
la serenor i la calma
alguns moments molt durs
mes, sempre plens
d'ajuda i esperança,
vull seguir al teu costat
per arribar al cim
i poder contemplar-te.
No em deixis de la mà,
acull-me en el teu regne
d'Amor i Benaurança.

Si caminem la sendera,
que Jesús ens va mostrar
arribarem al cim de la carena
i trobarem el cel
obert de bat a bat.

Si obrim el nostre cor a l'esperança
i quan estem afeixugats
ens turmenta el dolor,
mirem el Crist, que en la creu ens esguarda
i ens donarà la pau i serenor.

Vaig buscar l'amor de Déu
i el vaig trobar tot ple
d'infinita misericòrdia
Lloat siguis, senyor!
Vida i Esperança nostra!

LuxBus autocars
Enjoys coaching you!

Tel. 977 378 701
informacion@luxbus.es
www.autocaresentarragona.com

FORN DE PA · PASTISSERIA
HUGUET
ELABORACIÓ PRÒPIA

c/ Lepant, 28 - Tel. 977 33 33 45 - 43202 REUS
c/ Alcalde Joan Bertran, 5 - Tel. 977 33 06 94 - 43202 REUS

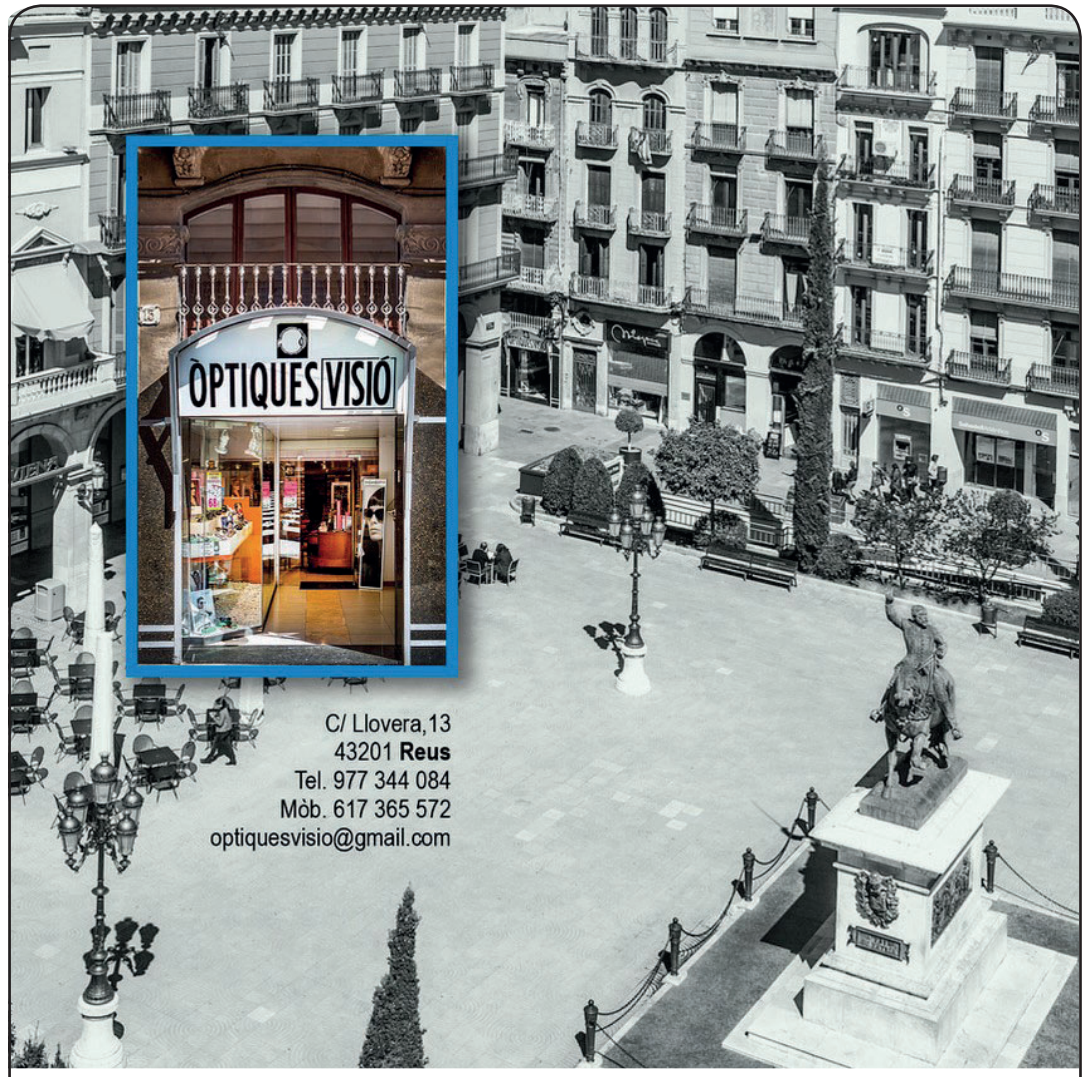

C/ Llovera,13
43201 **Reus**
Tel. 977 344 084
Mòb. 617 365 572
optiquesvisio@gmail.com

DISTRIBUÏDOR DE:

Blauer USA · DKNY DONNA KARAN NEW YORK · D&G DOLCE & GABBANA · EMPORIO ARMANI
GIGI barcelona · GUCCI · lafont PARIS · Lamborghini
CH CAROLINA HERRERA · MK MICHAEL KORS · PRADA · RALPH LAUREN
Ray-Ban · SERENGETI EYEWEAR · TOM FORD · TOUS

Exposició

El dia 20 de setembre tingué lloc la inauguració l'**exposició de pintures** dels alumnes del Centre d'Amics de Reus, sota la direcció de la Sra. **Lídia Pàmies,** aquesta exposició posava el punt final a tot un curs, la mateixa va romandre oberta durant vuit dies.

L'acte va comptar amb l'assistència d'un nombrós públic.

En conveni

CASA FUNDADA
1914

VERMUTS
MIRÓ

REUS

Diversos

El **Grup Cultural de Misericòrdies de Reus**, va organitzar, el dia 19 de setembre, a la sala d'actes de la nostra entitat, una conferència sobre "Trucs per un envelliment saludable" a càrrec de la llicenciada en dietètica la Sra. **Rosa Baró,** aquest va ser un acte més organitzat pel col·lectiu de Misericòrdies en motiu del seu 40è aniversari. La conferència va ser seguida per un nombrós públic que va omplir la sala d'actes, i que va seguir amb molt interès el que deia la Sra. Baró, fins al punt que per acabar la xerrada va fer que els assistents practiquessin uns petits exercicis sobre el tema tractat.

Per acabar el president del Centre va lliurar la placa commemorativa dels quaranta anys del Centre a la presidenta del Grup Cultural de Misericòrdies.

FE D'ERRADES

L'autor de la fotografia de la contraportada de darrer Lo Nunci (Núm. 155) és de l'Hilari Sanahuja, per un fet imprevisible no va quedar reflectit el seu nom al costat de la fotografia.

I l'autor del text on s'explicava el darrer viatge cultural organitzat per Centre d'Amics de Reus, és Lourdes Guri.

L'ajuntament de Reus, organitza cada any una ofrena floral amb motiu de la diada Nacional de Catalunya, enguany el Centre d'Amics de Reus hi hem tornat a ser presents, malgrat la pluja que va caure membres de la junta directiva van fer l'ofrena, un cop fets els corresponents parlaments, enguany al vestíbul del Teatre Bartrina, i l'ofrena a la plaça Baluard. A la foto el tresorer i el secretari del Centre al moment de fer l'ofrena.

NOUS HORARIS AL CENTRE

Els horaris del Centre d'Amics de Reus, són a partir d'ara els següents:

Els dilluns, dimecres i dijous, OBERT d'11 a 1 del migdia.

De dilluns a divendres OBERT cada dia a la tarda de 18 a 20 h.

Bacallà a l'estil Brandi Colloni

Ingredients:

Patates

Bacallà remullat

Oli (en abundància)

2 rovells d'ou

Sal

Pebre blanc

1 fulla de llorer

Preparació

Per començar, bullim el bacallà, però tan sols fins que arrenqui el bull. Amb l'aigua de bullir el bacallà, fem bullir les patates. Un cop estiguin al punt, les escorrem. Tot seguit, fora del foc, en una cassola, hi posem les patates amb el bacallà al damunt. Ho reguem tot amb força oli, finalment, hi tirem 2 rovells d'ou. Ho tapem amb una tapadora i comencem a remenar-ho, sempre amb la mateixa direcció. Ho remenem mentre sentim el soroll de l'oli i, quan ja no el sentim, es que ja esta llest. Per acabar, destapem la cassola; ha de quedar corn si fos una maionesa, i el bacallà, si es morro, corn si fos un llibre obert. Ho podem servir calent o tebi, i es deliciós.

Es un plat molt antic. Per fer-lo, cal que fem servir un oli d'oliva de primera qualitat.

Troba 7 diferències entre aquestes dues fotos

Foto: Hilari Sanahuja

Jardins Tanatori,
Avda. F. Macià

lo nunci
centre d'AMICS de REUS
40 ANIVERSARI 1979 2019